

ANALÝZA

29. 10. 2014

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza trhu práce se zaměřuje na mezinárodní srovnání indikátorů strategie zaměstnanosti - Evropa 2020. Pro splnění cíle ohledně zvýšení míry zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let na 75 % chybělo zemím EU28 ve 2. čtvrtletí 2014 v průměru 5,7 procentního bodu. V tomto sledovaném období byla míra zaměstnanosti 20-64letých mužů v České republice druhá nejvyšší mezi zeměmi Evropské unie.

Plnění kritérií zaměstnanosti podle strategie Evropa 2020

Míra zaměstnanosti ve věkové skupině 20-64 let dosahovala ve 2. čtvrtletí 2014 v zemích EU28 69,3 %. Míra zaměstnanosti mužů (75 %) převyšovala míru zaměstnanosti žen (63,5 %) o více než 11 procentních bodů. V průběhu sledovaného období míra zaměstnanosti členských zemí EU vzrostla o 0,9 p. b. Při nárůstu zaměstnanosti žen o 0,9 p. b. se zaměstnanost mužů zvýšila o něco méně (0,7 p. b.).

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším opět potvrzuje, že vysoká míra zaměstnanosti se dlouhodobě udržuje zejména v severských státech a v zemích západní Evropy. Nejvyšší úroveň zaměstnanosti, která se meziročně ještě zvýšila o 0,2 p. b., si ve 2. čtvrtletí 2014 udrželo Švédsko s mírou zaměstnanosti 80,2 %. V této skandinávské zemi byla také nejvyšší míra zaměstnanosti mužů (82,4 %) i žen (77,9 %) s vysokým náskokem (4,8 procentního bodu) před Finskem a Německem. Potěšující je fakt, že druhou příčku v zaměstnanosti mužů v dané věkové skupině obsadila ve 2. čtvrtletí 2014 Česká republika, když za Švédskem zaostala o pouhých 0,3 procentního bodu. Rozdíly v zaměstnanosti mužů nejsou mezi zeměmi EU tak výrazné.

Ve 2. čtvrtletí 2014 cílovou úroveň 75 % překonalo celkem šest států (Švédsko, Německo, Rakousko, Spojené království, Dánsko a Nizozemsko). Nizozemsko zároveň zaznamenalo nejvyšší meziroční propad míry zaměstnanosti (o 1,2 p. b.). Až ve 23 zemích EU28 se celková míra zaměstnanosti během roku zlepšila. Nejvyšší meziroční nárůst přesahující 3 procentní body lze sledovat v Maďarsku. Řecko, Chorvatsko, Španělsko a Itálie patří mezi země s nejnižší úrovní zaměstnanosti. Všechny tyto země jižní a jihovýchodní Evropy se již několik čtvrtletí po sobě nedostaly přes hranici 60 %. Nejhorší situace byla v Řecku, kde pracovala každá druhá osoba ve věku 20-64 let.

Mezi země, kde došlo k meziročnímu nárůstu míry zaměstnanosti (v sledovaném období nárůst o 0,6 p. b.), patřila i Česká republika. Ve 2. čtvrtletí 2014 se Česká republika zařadila na deváté místo mezi zeměmi EU28, a tak kromě zmiňovaných zemí s nejvyšší mírou zaměstnanosti, byla vyšší míra zaměstnanosti ještě v Estonsku a ve Finsku. Míra zaměstnanosti v ČR (73,3 %) převyšovala průměr EU28 o celé čtyři procentní body. Ze sousedních států byla nejvyšší míra zaměstnanosti v Německu (77,5 %), vyšší byla i v Rakousku (76,2 %). V Polsku a na Slovensku byla celková zaměstnanost nižší a dosahovala podobné úrovně (kolem 66 %). Jak již bylo

ANALÝZA

zmíněno, Česká republika se vyznačuje jednou z nejvyšších měr zaměstnanosti mužů. Ve 2. čtvrtletí 2014 dosahovala vysoké úrovně 82,1 %.

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2014			Rozdíl v p.b. 2.Q 2014-2.Q 2013		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	80,2	82,4	77,9	0,2	0,1	0,2
Německo	77,5	81,8	73,1	0,3	-0,3	0,8
Rakousko	76,2	80,5	72,0	0,3	-0,1	0,8
Spojené království	76,2	81,9	70,5	1,6	1,8	1,4
Dánsko	75,9	79,7	72,1	-0,1	0,7	-0,9
Nizozemsko	75,9	81,2	70,5	-0,7	-0,2	-1,2
Estonsko	74,1	79,0	69,4	-0,1	1,3	-1,5
Finsko	74,0	74,9	73,1	-0,4	-1,0	0,3
Česká republika	73,3	82,1	64,3	0,6	0,9	0,4
Lucembursko	72,2	79,1	65,1	1,5	2,6	0,4
Litva	71,3	72,2	70,5	1,4	1,4	1,4
Lotyšsko	71,1	72,7	69,6	1,7	2,0	1,5
Francie	70,1	73,8	66,5	0,4	-0,3	0,9
EU28	69,3	75,0	63,5	0,9	0,7	0,9
Slovinsko	68,4	72,1	64,6	1,3	1,2	1,4
Kypr	67,8	71,7	64,3	0,5	-1,2	2,1
Portugalsko	67,7	71,5	64,1	2,6	3,1	2,1
Belgie	67,4	71,6	63,2	-0,1	-1,6	1,5
Irsko	66,7	72,5	61,0	1,4	2,1	0,7
Maďarsko	66,5	73,3	60,0	3,4	3,4	3,5
Polsko	66,1	73,3	59,0	1,5	1,2	1,7
Rumunsko	66,0	74,2	57,7	1,6	2,6	0,3
Malta	65,7	80,0	51,0	1,1	0,3	2,0
Slovensko	65,7	72,9	58,4	0,7	0,4	0,9
Bulharsko	65,0	68,0	61,9	1,4	1,9	0,9
Itálie	59,9	69,8	50,1	0,1	0,1	0,0
Španělsko	59,9	64,9	54,8	1,3	1,5	1,1
Chorvatsko	59,4	64,6	54,2	1,6	3,1	0,1
Řecko	53,3	62,7	44,2	0,1	-0,3	0,6

Zdroj: Eurostat

Důležitým indikátorem z pohledu trhu práce je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Vyšší vzdělání obecně zabezpečuje lepší uplatnění na pracovním trhu. Ačkoliv došlo mezi lety 2003 až 2013 ke zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let v EU v průměru o 12,2 p. b., požadovanou hranici se zemím EU prozatím nepodařilo naplnit (za rok 2013 podíl dosahoval 36,8 %). Ve 2. čtvrtletí 2014 byl podíl vysokoškolsky vzdělaných osob za průměr EU28 37,6 %, čímž se hranice 40 % zase o něco přiblížila. Celkově se ženy v dané věkové

ANALÝZA

kategorii vyznačují vyšší úrovní vzdělání než muži. Nejvyrovnanější úroveň mezi muži a ženami byla v Německu – rozdíl půl procentního bodu.

Tabulka 2 Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let (v %)

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5-8) ¹ 2.Q 2014		
	celkem	muži	ženy
Litva	54,1	43,5	64,9
Kypr	51,2	44,0	57,7
Lucembursko	50,6	46,2	55,1
Švédsko	49,8	41,9	58,1
Irsko	49,5	42,4	56,1
Spojené království	47,0	44,1	50,0
Belgie	45,9	40,6	51,2
Finsko	45,0	37,7	52,5
Slovinsko	43,7	32,9	56,3
Nizozemsko	43,6	40,2	47,0
Francie	43,4	38,9	47,7
Španělsko	42,7	37,1	48,5
Estonsko	42,1	29,9	55,1
Polsko	41,4	33,2	50,0
Lotyšsko	41,3	26,2	56,7
Rakousko	40,2	38,7	41,8
Dánsko	39,2	35,4	43,0
EU28	37,6	33,2	42,1
Řecko	37,2	32,4	42,1
Portugalsko	32,8	24,7	40,4
Maďarsko	32,7	26,1	39,3
Německo	31,5	31,2	31,7
Bulharsko	30,6	23,2	38,6
Chorvatsko	30,0	24,8	35,4
Česká republika	28,5	25,4	31,8
Slovensko	26,7	22,9	30,7
Rumunsko	25,9	23,6	28,3
Malta	23,5	20,4	27,2
Itálie	23,2	18,1	28,3

Zdroj: Eurostat

Podle výsledků VŠPS za 2. čtvrtletí 2014 se Česká republika s dosaženým podílem 28,5 % zařazuje mezi země s nejnižším podílem vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30–34 let. Za poslední roky ale tento podíl v naší zemi výrazně vzrostl (mezi lety 2003 a 2013 až o 14,2 p. b.).

¹ Od 1. ledna 2014 byla zavedena nová klasifikace vzdělání ISCED 2011 (nahrazuje klasifikaci ISCED 97)

ANALÝZA

Nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob než v České republice byl u našeho východního souseda (Slovensko 26,7 %), v Rumunsku (25,9 %), na Maltě (23,5 %) a v Itálii (23,2 %). Ve 2. čtvrtletí 2014 splňovalo požadovanou hranici 40 % celkem 16 zemí. Ze sousedních států se nad úroveň EU28 (37,6 %) pohybovalo Rakousko a Polsko, jež patřily mezi státy, které hranici 40 % překonaly. Pod úrovní EU28 pak bylo Německo (31,5 %) a zmíněné Slovensko.

Nezaměstnanost

Česká republika se vyznačuje relativně nízkou úrovní nezaměstnanosti. Ve 2. čtvrtletí 2014 byla obecná míra nezaměstnanosti v ČR (6,1 %) o 4,1 p. b. nižší než průměr EU. Pod úrovní EU byla míra nezaměstnanosti žen i mužů. Mezi státy EU28 s nejnižší mírou nezaměstnanosti se řadí Lucembursko, Německo a Rakousko. V Rakousku byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší a v jako jediné zemi se o 0,3 p. b. udržela pod úrovní 5 %. V porovnání s dalšími sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (13,2 %), v Polsku byla také vyšší (9,2 %), ale pořád pod úrovní EU28.

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. Státy s nejnižší zaměstnaností (Řecko, Chorvatsko, Španělsko) se umístily zároveň na předních místech žebříčků zemí s nejvyšší mírou nezaměstnanosti.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2014			Rozdíl v p.b. 2.Q 2014 - 2.Q 2013		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Rakousko	4,7	5,1	4,3	0,1	0,4	-0,1
Lucembursko	5,0	4,6	5,6	-1,2	-1,2	-1,2
Německo	5,1	5,5	4,6	-0,3	-0,2	-0,4
Malta	5,9	6,1	5,6	-0,8	-0,7	-0,9
Česká republika	6,1	5,1	7,5	-0,7	-0,6	-0,7
Spojené království	6,3	6,5	6,0	-1,5	-1,9	-1,1
Dánsko	6,4	6,1	6,9	-0,5	-0,3	-0,4
Nizozemsko	7,0	7,1	6,8	0,3	0,0	0,7
Rumunsko	7,0	7,6	6,2	-0,8	-0,9	-0,7
Estonsko	7,1	7,5	6,6	-1,2	-0,8	-1,7
Maďarsko	8,0	8,0	8,2	-2,3	-2,1	-2,4
Belgie	8,3	9,1	7,3	0,2	0,8	-0,7
Švédsko	8,9	9,2	8,5	-0,1	-0,1	-0,1
Polsko	9,2	8,8	9,8	-1,4	-1,1	-1,6
Francie	9,5	9,8	9,2	-0,2	-0,1	-0,3
Slovinsko	9,5	8,6	10,5	-1,0	-1,5	-0,5
Finsko	9,8	10,6	9,0	0,5	0,3	0,8
EU28	10,2	10,2	10,2	-0,7	-0,8	-0,7
Lotyšsko	10,8	12,4	9,3	-0,8	0,2	-1,7
Litva	11,4	13,4	9,5	-0,5	-0,3	-0,7
Bulharsko	11,5	12,6	10,1	-1,5	-1,6	-1,6

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Irsko	12,1	14,0	9,8	-2,0	-2,3	-1,7
Itálie	12,5	11,7	13,5	0,3	0,0	0,6
Slovensko	13,2	13,0	13,5	-0,9	-0,8	-1,0
Portugalsko	14,5	14,3	14,8	-2,7	-3,0	-2,3
Kypr	15,7	17,3	14,0	0,0	0,8	-0,8
Chorvatsko	16,7	15,4	18,3	-0,3	-2,6	2,4
Španělsko	24,6	23,8	25,5	-1,6	-1,8	-1,4
Řecko	26,8	23,7	30,6	-0,7	-0,8	-0,8

Zdroj: Eurostat

Při všeobecném poklesu nezaměstnanosti se naopak zhoršil jiný strukturální ukazatel Eurostatu - podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti. Za úhrn členských zemí se meziročně zvýšil o 3 p. b. na 50,1 %. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně snížil o 1,1 procentního bodu. Způsobil to výrazný pokles dlouhodobě nezaměstnaných žen (meziročně až o 3,4 p. b.), naopak podíl mužů nezaměstnaných 1 rok a déle meziročně vzrostl o 1,5 p. b. Patříme mezi země, kde je sledovaný ukazatel pod úrovní EU28 (rozdíl 6,8 p. b.). Po delší době, kdy nejhorší situace přetrvávala na Slovensku (ve 2. čtvrtletí podíl 71,6 %), zemí s nejvyšším podílem dlouhodobě nezaměstnaných (74,3 %) bylo ve sledovaném čtvrtletí Řecko. Nejlepší situace byla ve Švédsku (podíl pouze 17,7 %).

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Země	2. čtvrtletí 2014			Rozdíl v p.b. 2.Q 2014-2.Q 2013		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	17,7	18,5	16,7	0,8	-0,1	1,9
Finsko	19,3	21,6	16,5	2,2	2,6	2,0
Dánsko	23,1	23,0	23,3	-5,6	-4,6	-6,5
Rakousko	27,4	28,7	25,7	2,2	4,4	-0,7
Lucembursko	33,7	29,1	38,4	9,3	6,2	12,5
Spojené království	36,7	41,4	30,9	-0,6	0,8	-1,9
Nizozemsko	39,7	38,7	40,9	4,2	3,0	5,7
Lotyšsko	40,1	42,5	36,8	-9,4	-8,3	-11,2
Rumunsko	42,6	43,4	41,3	-0,2	1,8	-3,4
Polsko	42,9	43,4	42,4	0,8	2,4	-1,0
Česká republika	43,3	44,6	42,2	-1,1	1,5	-3,4
Francie	43,8	45,8	41,6	3,0	5,0	0,9
Litva	44,2	42,3	46,9	2,0	0,7	3,8
Německo	45,8	48,6	42,0	0,5	2,4	-2,1
Malta	46,1	57,0	:	5,5	8,2	:
Maďarsko	48,8	50,0	47,5	1,7	1,9	1,6
Estonsko	49,9	51,4	48,0	1,9	-0,1	3,6
Kypr	50,0	48,7	51,7	13,5	10,3	17,5

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

EU28	50,1	50,6	49,5	3,0	3,4	2,6
Belgie	50,3	51,5	48,6	4,0	5,2	2,2
Španělsko	52,8	51,8	53,8	3,5	3,2	3,8
Slovinsko	57,1	61,9	52,5	7,6	12,8	2,6
Chorvatsko	58,0	55,6	60,4	-5,3	-6,9	-4,1
Bulharsko	58,1	58,7	57,4	2,5	1,7	3,7
Irsko	58,6	64,4	48,7	-0,3	-1,4	1,6
Portugalsko	62,3	63,1	61,6	6,3	6,0	6,7
Itálie	62,7	61,6	63,9	6,4	5,8	6,8
Slovensko	71,6	75,0	67,6	0,8	4,0	-2,9
Řecko	74,3	73,4	75,2	9,3	9,6	9,0

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Kontakt

Lukáš Savko

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 052 183

E-mail: lukas.savko@czso.cz